για μια αναρχοκομμουνιστική και κοινοτιστική

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΜΟΝΙΑ

τεύχος 30 — 1-2010

ΑΠΛΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Ο καπιταλισμός ορθοπόδισε μετά την βίαιη εκδίωξη των αγροτών απ΄ τα χωράφια τους και την εξίσου βίαιη ένταξή των, ως μισθωτών εργατών, στη ζωή των πόλεων.

΄Ολο αυτό που αποκαλείται "ανάπτυξη" στον σύγχρονο καπιταλισμό θα μπορούσε κάλιστα να το αποδώσει κανείς στην ένταξη των γυναικών στο εργατικό δυναμικό. ΄Οταν τελείωσαν, σε πρώτη φάση, οι αγρότες, ήρθε η σειρά των γυναικών να ενταχθούν στη μισθωτή εργασία. ΄Ετσι, και για να μιλήσουμε με ακαδημαϊκούς όρους, την ίδια ώρα που οι σύγχρονες οικονομίες παράγουν ολοένα και περισσότερα πλυντήρια και σκούπες και ραπτομηχανές και πάνες και μίξερ που θα μπορούσαν να απελευθερώσουν τις γυναίκες από τον καθημερινό μόχθο του νοικοκυριού, σπρώχνουν ολοένα και περισσότερες γυναίκες στα εργοστάσια για την παραγωγή των ίδιων αυτών προϊόντων που υπόσχονται την απελευθέρωσή τους. Στις Η.Π.Α., το 1910, οι γυναίκες αποτελούσαν το 20% του εργατικού δυναμικού· το 1970 αποτελούσαν το 36% και το 2003 αποτελούσαν το 47%. Στην ουσία, και αν συνυπολογίσουμε την "αδήλωτη" μισθωτή εργασία, έχουμε στις Η.Π.Α. διπλασιασμό του εργατικού δυναμικού ήδη από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο κι ύστερα. Ακόμη σημαντικότερο, αυτός ο διπλασιασμός του εργατικού δυναμικού κόστισε πάρα πολύ φθηνά στους καπιταλιστές και εξακολουθεί να κοστίζει φθηνά αφού παραμένουν σε μεγάλο βαθμό ακόμη και σήμερα οι μισθολογικές διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Στην περίοδο της προλεταριοποίησης των αγροτών, που φθάνει μέχρι τον Β΄ Π.Π. στις "προηγμένες" χώρες, ο μισθός του άντρα-"κουβαλητή" συντηρούσε τρεις γενιές: το παντρεμένο ζευγάρι, τους γονείς του ζευγαριού και τα παιδιά του ζευγαριού. Με την βαθμιαία ένταξη των γυναικών στην παραγωγή άρχισε η βαθμιαία μείωση του πραγματικού μισθού των αντρών. Αυτήν, όμως, τη μείωση του οικογενειακού εισοδήματος την αναπλήρωνε εξίσου βαθμιαία ο μισθός της γυναίκας-συζύγου. Στις Η.Π.Α., από το 1970 (όταν οι γυναίκες αποτελούσαν επισήμως το 36% του εργατικού δυναμικού) έως το 1995 (όταν έφθασαν να αποτελούν το 46%), **το μέσο οικογενειακό εισόδημα δεν αυξήθηκε.** Οι γυναίκες, δηλαδή, υποδουλώθηκαν στη μισθωτή δουλεία όχι για να αυξήσουν το εισόδημα του νοικοκυριού αλλά για να το κρατήσουν σταθερό. Κοντολογίς, έπρεπε πια να δουλεύει εκτός από τον άντρα **και** η γυναίκα για να μπαίνουν σ΄ ένα σπίτι όσα έφερνε μόνος του ο "κουβαλητής" προπολεμικά.

Με μικρότερη ή μεγαλύτερη χρονική καθυστέρηση, οι διαδικασίες που αναφέραμε έγιναν πραγματικότητα για όλον τον λεγόμενο "δυτικό κόσμο". Αυτός ο ελαχίστου κόστους διπλασιασμός του εργατικού δυναμικού έδωσε στον καπιταλισμό τη δυνατότητα να αναπτύξει "προνοιακές" πολιτικές για την εξασφάλιση της "κοινωνικής ειρήνης". Μεταπολεμικά η σύνταξη των γονιών αποτελούσε τη μόνη ουσιαστική οικονομική ενίσχυση των παντρεμένων παιδιών. ΄Ομως, με το προσδόκιμο ζωής να φθάνει τα 80 χρόνια και τον "μέσο" εργαζόμενο να παίρνει σύνταξη στα 55 με 60 χρόνια του, είχαμε όχι μόνον έναν δεύτερο μισθό να συμπληρώνει το οικογενειακό εισόδημα αλλά, ακόμη πιο σκανδαλώδες για την λογική του καπιταλισμού, έμενε ανεκμετάλλευτη για τουλάχιστον 15 χρόνια η εργατική δύναμη του συνταξιούχου. Επομένως, όχι μόνον όφειλε ο καπιταλισμός να επιμηκύνει τον εργασιακό βίο αλλά και να ψαλιδίσει μισθούς και συντάξεις ώστε να χρειάζονται πια τρεις μισθοί (μισθός άντρα, μισθός γυναίκας-συζύγου, σύνταξη γονιών) για να μπαίνουν σε ένα σπίτι όσα έφερναν πριν οι δύο μισθοί του ζευγαριού. Εν παραλλήλω, ολοκληρώνεται η νέα αύξηση του μισθωτού εργατικού δυναμικού, αφού ο ευρωπαίος αγρότης εκλείπει.

ΑΝΑΡΧΙΣΜΟΣ Ή ΜΑΡΞΙΣΜΟΣ ;

Στο όνομα του μαρξισμού έχουν γίνει πολλά, τα οποία κάθε άλλο παρά μπορεί κανείς να τα υπερασπιστεί, όμως είναι λάθος να βάζουμε στο ίδιο τσουβάλι κάθε τι "μαρξιστικό". Ούτε ο αναρχισμός ούτε ο "μαρξισμός" συνιστούν ο καθένας τους ομογενοποιημένο σύνολο και ενώ πολλές αξιόλογες μαρξιστικές ομάδες δεν αντιτίθενται ρητώς στο κράτος, το ίδιο μπορεί να πει κανείς και για πολλούς αναρχικούς. Κάποιες αναρχικές ομάδες στην Κούβα συντάχθηκαν με τον Κάστρο αποδεχόμενες το πρόγραμμά του για την κατάληψη της εξουσίας. Στο Μεξικό, επίσης, αναρχικές ομάδες που δραστηριοποιούνταν στις πόλεις συμμάχησαν με τα αντιπολιτευόμενα αστικά κόμματα, στρεφόμενες έτσι εναντίον της επανάστασης που εξελισσόταν στις αγροτικές περιοχές και που εμπνεόταν ως έναν βαθμό από το διαυγέστερο αναρχοκομμουνιστικό πρόταγμα που έχει διατυπωθεί έως σήμερα. Στην Ισπανία, το 1936 (κι όχι μόνον το '36), οι "επίσημες" αναρχικές οργανώσεις (C.N.T. και F.A.I.) ανέλαβαν την υπεράσπιση του Δημοκρατικού κράτους απέναντι στους φασίστες, προδίδοντας (κι όχι απλώς "εγκαταλείποντας") την επανάσταση. Ποιο είναι το συμπέρασμα που έβγαλαν οι ρώσοι "πλατφορμιστές" από την αποτυχία των ρώσων αναρχικών να επηρεάσουν βαθύτερα τη ρωσική επανάσταση του 1917 και την επιτυχία του Λένιν και των μπολσεβίκων να δώσουν τον δικό τους χαρακτήρα στην επανάσταση; Συμπέραναν ότι η αποτυχία οφειλόταν στο ότι δεν είχαν μια ενιαία και, άρα, ισχυρή οργάνωση όπως αυτή των μπολσεβίκων. Κι όχι μόνον αυτό, αλλά προχώρησαν και σε εξωφρενικές εξισώσεις: μικρή ομάδα = ανίσχυρη ομάδα, έλλειψη συντονισμού των μικρών ομάδων = αναγκαιότητα ύπαρξης ενιαίας οργάνωσης, κίνημα συγκροτούμενο από μικρές ομάδες = κίνημα ανοργάνωτο, μικρές ομάδες με διαφοροποιημένες τακτικές και στρατηγικές = διάσπαση δράσης και αναγκαιότητα ύπαρξης ενιαίας "γραμμής", κ.ο.κ. Αυτά ισχυρίζονταν οι "πλατφορμιστές" (και εν πολλοίς και οι σημερινοί εκφραστές της "πλατφόρμας") και για να το διαπιστώσει κανείς αυτό δεν χρειάζεται παρά να διαβάσει προσεκτικά τα κείμενα του Αρσίνωφ. Από που απορρέουν όλες αυτές οι εξισώσεις; Μα, από την υιοθέτηση του λενινιστικού οργανωτικού μοντέλου. Δεν είναι φανερό; Και το μοντέλο αυτό δεν είναι άλλο από τον "δημοκρατικό συγκεντρωτισμό".

Ίσως ο όρος "υιοθέτηση" να είναι βαρύς... Δεν υπάρχουν στα κείμενά τους εκφράσεις και διατυπώσεις του Λένιν σε "παραλλαγμένη" μορφή για να μην αναγνωρίζονται. Η γραφή δείχνει γνήσια εκφραστική αποτύπωση των σκέψεων στις οποίες τους οδήγησαν οι εμπειρίες τους. Όμως, ακόμα κι αν έφθασαν στον "δημοκρατικό συγκεντρωτισμό" από έναν δικό τους ανεξάρτητο δρόμο, αυτό δεν αλλάζει τη φύση και τον χαρακτήρα του "δημοκρατικού συγκεντρωτισμού". Και τι να πούμε γι' αυτούς που εξακολουθούν και σήμερα να αποδέχονται την "πλατφόρμα"; Θα φερθούν καλύτερα από τους ισπανούς αν βρεθούν σε ανάλογη θέση και κοινωνικές συνθήκες;

Ένας "μαρξιστής", απ' την άλλη, δεν λαμβάνει καθόλου υπ' όψιν του τη μεγάλη συμβολή στη θεωρητική και πρακτική κριτική αυτής της κοινωνίας πολλών ομάδων ρητώς αντικρατιστικών, που λίγο-πολύ εμπνέονταν από τον Μαρξ. Αγνοεί την κριτική που άσκησαν στο κόμμα οι γερμανο-ολλανδοί αριστεροί κομμουνιστές. "Το παλαιό εργατικό κίνημα εκφράζεται μέσα από τα κόμματα και η πίστη στο κόμμα αποτελεί σήμερα το πιο ισχυρό φρένο στην ικανότητα της εργατικής τάξης για δράση. Γι' αυτό το λόγο εμείς δεν επιδιώκουμε να δημιουργήσουμε ένα νέο κόμμα... Στις μέρες μας ένα κόμμα δεν μπορεί να είναι παρά μια οργάνωση που αποβλέπει στην κυριαρχία της πάνω στο προλεταριάτο και στην καθοδήγησή του. Σε αυτόν τον τύπο οργάνωσης εμείς αντιπαραθέτουμε την ακόλουθη αρχή: η εργατική τάξη δε θα μπορέσει να επιβληθεί και να νικήσει παρά μόνον υπό τον όρο ότι θα πάρει η ίδια την τύχη της στα δικά της χέρια." Αυτά έγραφε ο Πάνεκουκ το 1935. Αγνοεί την κριτική που άσκησε στη δημοκρατία η ιταλική κομμουνιστική αριστερά αλλά και την αποκάλυψη, από την ίδια, της ύπαρξης καπιταλισμού στη Ρωσία. "Τα δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες δεν συνιστούν παρά νομική κωδικοποίηση των καπιταλιστικών κοινωνικών σχέσεων. Βάσει αυτών, οι άνθρωποι μπορούν να συνάπτουν σχέσεις μόνον ως αγοραστές και πωλητές εμπορευμάτων, και ιδίως ως αγοραστές και πωλητές του εμπορεύματος "εργατική δύναμη". Η κωδικοποίηση αυτή συνιστά πρακτική άρνηση του προλεταριάτου ως τάξης... Καθιστά εφικτή και ενισχύει την ατομικοποίηση των προλετάριων ως ελεύθερων πολιτών-πωλητών της εργατικής τους δύναμης, δυνάμενων να βρουν αγοραστή γι' αυτήν μόνον όταν το κεφάλαιο την χρειάζεται για την αξιοποίησή του. Η δημοκρατία δεν συνιστά παρά δικτατορία της αξίας πάνω στις ανθρώπινες ανάγκες, κρατική τρομοκρατία ενάντια στην τάξη που υφίσταται εκμετάλλευση." Αυτό υποστηρίζει μια ομάδα που εμπνέεται επ' αυτού από την ιταλική κομμουνιστική αριστερά. Ο "μαρξιστής" τα αγνοεί όλα αυτά, που δεν είναι παρά διδάγματα που εξήχθησαν από την άμεση εμπειρία της επανάστασης και της αντεπανάστασης. Αγνοεί, επίσης, τις εμπειρίες που απέκτησαν οι σιτουασιονιστές (καταστασιακοί) και οι ιταλοί εργατιστές στις εξεγέρσεις -- σχεδόν επαναστάσεις -- του τέλους της δεκαετίας του '60 και της αρχής αυτής του '70, και

τις αναλύσεις τους σχετικά με τη μεταβαλλόμενη φύση της εκμετάλλευσης, την κυριαρχία του κεφαλαίου σε κάθε πλευρά της ζωής μας και τις μεταβαλλόμενες δυνατότητες εναντίωσης σ' αυτό.

Εννοείται, φυσικά, ότι ούτε οι γερμανο-ολλανδοί αριστεροί κομμουνιστές, ούτε η ιταλική κομμουνιστική αριστερά, ούτε οι σιτουασιονιστές και οι ιταλοί εργατιστές έχουν τον πρώτο και τον τελευταίο λόγο σε θέματα επαναστατικής θεωρίας και πρακτικής, όμως, όπως και οι μαχνοβίτες στην Ουκρανία και οι αναρχικοί στην Ισπανία του '30, υπήρξαν γνήσια έκφραση του αγώνα της τάξης ενάντια στο κεφάλαιο και εξήγαγαν απτά διδάγματα από την εμπειρία της ταξικής πάλης σε επαναστατικές συνθήκες, διδάγματα που παραμένουν και σήμερα χρήσιμα και επίκαιρα.

Το ζήτημα δεν είναι αν ο μαρξισμός είναι χειρότερος από τον αναρχισμό. Και οι δύο αυτές "παρατάξεις" έχουν κατά καιρούς αποτελέσει έκφραση του πραγματικού κινήματος της τάξης ενάντια στο κεφάλαιο, όμως, από τηνάλλη, τα περισσότερα απ' όσα παρουσιάζονται σαν αναρχισμός και μαρξισμός συνιστούν αντιδραστικές μπούρδες. Χρειάζεται να κοιτάζουμε πέρα από τις ταμπέλες και να εστιάζουμε στο περιεχόμενο των όσων πραγματικά λένε και κάνουν οι διάφορες μαρξιστικές και αναρχικές ομάδες.

Το πρόβλημα με την σοσιαλδημοκρατία δεν βρίσκεται στο ότι είναι μαρξιστική, ούτε στο ότι είναι ιεραρχικά οργανωμένη. **Η επίθεση στις ιεραρχικές μορφές οργάνωσης είναι προ πολλού αιτιολογημένη και δικαιολογημένη, και άρα απολύτως αναγκαία, αλλά αυτό δεν είναι αρκετό.** Το πρόβλημα με την σοσιαλδημοκρατία βρίσκεται στο ότι, ήδη από τα τέλη του 19ου αιώνα, εντάχθηκε πλήρως στο καπιταλιστικό σύστημα μέσω της μετατόπισης της πολιτικής της από το πεδίο της "**παραγωγής**" στο πεδίο της "**διανομής**". Αφήνοντας πια στο **απυρόβλητο** τις "**σχέσεις παραγωγής**" (καπιταλισμός) μιλούσε στο εξής για μια πιο δίκαιη διανομή του (πάντα με όρους εκμετάλλευσης παραχθέντος) προϊόντος της εργασίας (σοσιαλισμός). Και ενώ, από τη μια, το επαναστατικό κίνημα εγκατέλειπε ήδη από το 1830 τον όρο "σοσιαλισμός" (= κοινωνική ισότητα και δικαιοσύνη) διότι αυτός δήλωνε μεν τον στόχο, αλλά όχι την κοινωνική σχέση μέσω της οποίας θα υλοποιείτο αυτός ο στόχος, και άρχισε γρήγορα να υιοθετεί τον όρο "κομμουνισμός" (κατάργηση οποιασδήποτε μορφής ιδιοκτησίας -- ατομικής, συλλογικής, κρατικής, κοινοτικής, δημοτικής κ.λ.π.-- στα μέσα παραγωγής και διανομής, κατάργηση οποιουδήποτε είδους μέτρησης και αμοιβής -- χρήμα, κουπόνι κ.λ.π. -- της εργασίας, κατάργηση κάθε μορφής εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο, κοντολογίς, σχέσεις παραγωγής και διανομής που θα βασίζονται στο αξίωμα "από τον καθένα ανάλογα με τις δυνατότητές του, στον καθένα ανάλογα με τις ανάγκες του") για να ορίζει με σαφήνεια τη μορφή και το περιεχόμενο της κοινωνικής ισότητας και δικαιοσύνης που αποσκοπούσε, από την άλλη η σοσιαλδημοκρατία έδινε παράταση ζωής στο καπιταλιστικό σύστημα με τρεις, κυρίως, τρόπους. Πρώτον, έντυσε την δικτατορία του κεφαλαίου με δημοκρατικό μανδύα, αφού η ύπαρξη και δεύτερου καθεστωτικού κόμματος επέτρεπε πια την "πραγματική" εναλλαγή στην εξουσία και άρα την επέκταση του δικαιώματος ψήφου σε όλους τους πολίτες (εκδημοκρατισμός του καπιταλισμού), ενώ η σοσιαλδημοκρατική πολιτική μισθών και επιδομάτων οικοδόμησε έναν "καπιταλισμό με ανθρώπινο πρόσωπο", πρώτο βήμα --υποτίθεται-- στην ειρηνική πορεία για έναν "σοσιαλισμό με ανθρώπινο πρόσωπο", κι όχι σαν αυτόν της ανατολικής ευρώπης. Δεύτερον, ανέλαβε τον ρόλο του "ουδέτερου" διαμεσολαβητή στη σχέση εργασίας-κεφαλαίου, έναν ρόλο που "μετά κόπων και βασάνων" -- μεσοπολεμικά -- ανέλαβε μεταπολεμικά το ίδιο το κράτος, ώστε οι εργαζόμενοι στις διεκδικήσεις τους να έρχονται σε σύγκρουση με το "ουδέτερο" κράτος κι όχι άμεσα με τον καπιταλιστή. Τρίτον, και μετά την "ουδετεροποίηση" του κράτους, το μετέτρεψε και σε "γενικό εγγυητή της αναπαραγωγής της καπιταλιστικής σχέσης", για την προστασία της οποίας μπορεί να έρχεται ακόμα και σε σύγκρουση με όσους καπιταλιστές θέτουν με τις ενέργειές τους σε κίνδυνο αυτήν την αναπαραγωγή. Αυτήν την τρίπτυχη συμβολή της σοσιαλδημοκρατίας στην παράταση ζωής του καπιταλισμού δεν πρόκειται ούτε να διανοηθεί να την θίξει οποιαδήποτε μορφή "νεοφιλελευθερισμού".

Το πρόβλημα με τον μαρξισμό-λενινισμό δεν βρίσκεται στο ότι είναι μαρξιστικός. Ούτε στο ότι χρησιμοποιεί λάθος μέσα (το δημοκρατικά συγκεντρωτικό κόμμα) για έναν σωστό σκοπό (σοσιαλισμός). Βρίσκεται στο ότι **και** ο στόχος του **και** τα μέσα του βρίσκονται σε **πλήρη αντίθεση** με τους στόχους των προλετάριων και του κομμουνιστικού κινήματος. Ο κομμουνιστής προλετάριος θέλει να καταργήσει την κοινωνική σχέση και συνθήκη που του στερεί τα μέσα παραγωγής και τον αναγκάζει να πουλά την εργατική του δύναμη -- όχι για να ζει αλλά απλώς για να επιβιώνει. Και γνωρίζει ότι η κατάργηση αυτής της σχέσης και συνθήκης προκύπτει από την κατάργηση και των δύο υποκειμένων-ρόλων που μετέχουν σ' αυτή τη σχέση: **και** του καπιταλιστή **και** του προλετάριου. Ο κομμουνιστής προλετάριος θέλει να καταργήσει τον εαυτόν του όχι για να βάλει κάποιον άλλον στη θέση του αλλά για να πάψει δια παντός η ύπαρξη κοινωνικής σχέσης και συνθήκης που δημιουργεί προλετάριους. Αντιθέτως, ο μαρξισμός-λενινισμός εξυμνεί τον

προλετάριο (που δεν είναι παρά δημιούργημα του καπιταλισμού). Εξυμνεί την "προλεταριακή κουλτούρα" (ένα συνονθύλευμα υποτακτικότητας, προλήψεων, πατριαρχικής ή γυναικουλίστικης συμπεριφοράς, υποδουλωτικών παραδόσεων όπως π.χ. ο γάμος και η θρησκευτική πίστη, και όλων εκείνων των συμπεριφορών που φροντίζει να εμφυσά στον προλετάριο ο καπιταλισμός διότι βεβαίως τον συμφέρει). Δεν επιδιώκει την κατάργηση της εργατικής τάξης και του προλεταριάτου αλλά την οικοδόμηση του "εργατικού κράτους", στο οποίο το κόμμα και ο μηχανισμός του θα αναλάβουν τον ρόλο που έχουν σήμερα οι καπιταλιστές και οι πολιτικοί τους. Επιφυλάσσει για το κόμμα τον ρόλο του καθοδηγητή των προλεταριακών μαζών, θεωρώντας ότι "η σοσιαλιστική συνείδηση εισέρχεται στην ταξική πάλη από τα έξω" αφού "οι εργάτες από μόνοι τους δεν μπορούν να υπερβούν τον συνδικαλιστικό διεκδικητικό αγώνα" και, επομένως, η απελευθέρωση των εργατών είναι έργο άλλων κι όχι των ίδιων των εργατών (ερχόμενος έτσι σε πλήρη αντίθεση με το συσσωρευμένης εμπειρίας αξίωμα ότι "η απελευθέρωση της εργατικής τάξης είναι έργο της ίδιας της εργατικής τάξης"). Αντιμάχεται τον αυθορμητισμό και την αυτονομία της εργατικής τάξης με τον δημοκρατικό συγκεντρωτισμό. Σε τι συνίσταται αυτός; Στο εξής σόφισμα των Κάουτσκι και Λένιν: "Δημοκρατία = νόμος της πλειοψηφείας. Η κάθε μια τοπική οργάνωση του κόμματος είναι μειοψηφία απέναντι στις υπόλοιπες και επομένως δεν έχει το δικαίωμα να επιλέγει τον αντιπρόσωπό της διότι, αν γινόταν αυτό, θα επέβαλε τη θέλησή της στο σύνολο του κόμματος. Μια τέτοια επιλογή είναι σημαντική για το σύνολο του κόμματος και δεν μπορεί να γίνεται από τις τοπικέςοργανώσεις." Με το σόφισμα-αξίωμα αυτό να ισχύει για όλες τις κομματικές λειτουργίες από τη βάση έως την κορυφή, δικαιώνεται/δικαιολογείται η επιλογή των υποψηφίων (που πέφτουν σαν αλεξιπτωτιστές σε όλες τις βαθμίδες της κομματικής ιεραρχίας) από την Κεντρική Επιτροπή. Κατά τον Λένιν "ένα αυταρχικό κέντρο αποφάσεων μπορεί να υπάρχει χωρίς να θέτει υπό αμφισβήτηση τη δημοκρατία και, επιπλέον μάλιστα, να διαφυλάσσει τη δημοκρατία από το να καταντήσει αναρχία", έγραφαν οι Μπουρντέ-Γκιγιέρμ στην κριτική που ασκούσαν στον δημοκρατικό συγκεντρωτισμό. Και συνέχιζαν "αν έτσι έχουν τα πράγματα, δε βλέπουμε καθόλου ποια είναι τα όρια της εξουσίας του κέντρου αποφάσεων". Κι αν αυτό συμβαίνει στο συνέδριο του κόμματος, φανταστείτε το εύρος της εξουσίας της Κεντρικής Επιτροπής στο χρονικό διάστημα **μεταξύ** δύο συνεδρίων...

Και μη νομίζετε ότι η αναρχική ομοσπονδία απέχει πολύ στη λειτουργία της από όσα προαναφέρθηκαν. Και μόνη η ύπαρξή της ισοδυναμεί με άγνοια ενός θεμελιώδους διδάγματος της προλεταριακής πείρας: τους αγώνες (και πολύ περισσότερο τις εξεγέρσεις και τις επαναστάσεις) τους δίνουμε με την **κοινωνική μας ταυτότητα** κι όχι με την πολιτική. Και επειδή η άγνοια δεν είναι συγχωρητέα μετά από τόσες δεκαετίες προλεταριακών εμπειριών, είναι από ύποπτη έως αντιδραστική η ύπαρξη οργανώσεων (μαρξιστικών ή αναρχικών) που θέλουν να οργανώνουν ανθρώπους, και μάλιστα πολιτικά. Ασφαλώς και ... φλυαρούν οι κομμουνιστές προλετάριοι μεταξύ τους, ασφαλώς και υπογράφουν ενίοτε πολιτικά τα κείμενά τους, όμως αυτό γίνεται για να οργανώνουν καλύτερα τα πράγματα και όχι τους ανθρώπους. Φθάσαμε στο 2010 και εξακολουθούν να υπάρχουν οργανώσεις που αντιλαμβάνονται την επανάσταση ως ... απόρροια της ένταξης της κοινωνίας στην οργάνωση, ενώ το ζητούμενο είναι να ενταχθούν οι προλετάριοι στους κοινωνικούς αγώνες.

Ανεξαρτήτως της ρητορικής τους, οι οργανώσεις που οργανώνουν ανθρώπους θέλουν να τους χρησιμοποιήσουν ως πεζικό για την κατάληψη της κρατικής εξουσίας, κάτι που θα τους δώσει τη δυνατότητα να οργανώσουν κατά τη δική τους βούληση τις κοινωνικές δραστηριότητες. "Εργατικά κράτη", "εργατικές ομοσπονδίες", "εναλλακτικές μορφές μέτρησης της εργασίας και αμοιβής της", "αριστερή οικογένεια" και "αριστερή εκκλησία", όλα στην υπηρεσία διάσωσης της καπιταλιστικής κοινωνικής σχέσης, στην περίπτωση που αυτή βρεθεί σε κίνδυνο με την τωρινή της μορφή. Έτσι, στα αριστερά της σοσιαλδημοκρατικής ατμομηχανής του καπιταλισμού βρίσκουμε την αριστερά του καπιταλισμού (ριζοσπάστες σοσιαλιστές και κομμουνιστικά κόμματα) και παραδίπλα τον αριστερισμό [μαρξιστικό και αναρχικό) του καπιταλισμού.

Επί της ουσίας, οι μαρξιστές αριστεριστές δεν αμφισβητούν ούτε τον τρόπο λειτουργίας των κομμουνιστικών κομμάτων, ούτε τις κομματικές τακτικές διεξαγωγής των αγώνων, ούτε τον στρατηγικό στόχο που διέπει αυτές τις τακτικές: την χαλιναγώγηση των αγώνων και την ενσωμάτωσή τους στις επιδιώξεις της αριστεράς του κεφαλαίου. Αμφισβητούν μόνον την ικανότητα των εκάστοτε ηγεσιών των κομμουνιστικών κομμάτων να φέρουν εις πέρας μια τέτοια αποστολή. Επομένως, μόνον μια πιο επαναστατική ρητορική τους διαφοροποιεί από τις ηγεσίες αυτές, γι΄ αυτό και προσφεύγουν σ΄ αυτήν για να διεκδικήσουν την ηγεσία. Σε ζητήματα όπως π.χ.: ο ρόλος των συνδικάτων, ο εθνικισμός , το κοινοβούλιο, κ.λ.π., οι πολιτικές τους θέσεις αποκλείουν κάθε δυνατότητα πάλης της τάξης για το δικό της συμφέρον, ενώ με την δράση τους αποσκοπούν να κατευθύνουν την ταξική πάλη προς αδιέξοδες -- στην ουσία καπιταλιστικές -- "λύσεις". Επειδή δεν πιστεύουν πραγματικά στη δυνατότητα πάλης της τάξης για το δικό της συμφέ-

ρον, δηλαδή για την κατάργηση του εαυτού της και του κεφαλαίου, θεωρούν ότι πάλη σημαίνει να προσκολλάται κανείς στην καπιταλιστική εκείνη φράξια που ενίοτε αποτελεί το "μικρότερο κακό". Στον αφηρημένο κόσμο των αγώνων που διεξάγονται σε μακρινά μέρη τους βλέπουμε να πρωτοστατούν στη υποστήριξή των και να εξυμνούν "ανθρωπιστικούς" πολέμους (π.χ. του Ανατολικού Τιμόρ), ή να καλούν τους ανθρώπους **δίπλα τους** να δώσουν προτεραιότητα στα -- και να σφαγιαστούν για τα -- συμφέροντα καπιταλιστικών φραξιών όπως π.χ. της Χαμάς ή/και της Χεζμπολάχ (η λεγόμενη "κριτική υποστήριξη") κι όχι στους δικούς τους καθημερινούς αγώνες που αφορούν την ίδια την επιβίωσή τους. Στον συγκεκριμένο κόσμο, δηλαδή στη χώρα που ζουν, εκεί όπου υπάρχει πράγματι η δυνατότητα να επηρεάζει κανείς και να μεταβάλλει τις κοινωνικές σχέσεις και συνθήκες, βλέπουμε τους αριστεριστές να αρνούνται την ικανότητα αυτοοργάνωσης των εργαζομένων και να υποστηρίζουν κομματικά όργανα, λειτουργίες, τακτικές διαμεσολάβησης και στρατηγικές που καταστέλλουν τους εργατικούς αγώνες. Εκεί όπου διαφοροποιούνται οι αριστεριστές από την αριστερά είναι στην αγωνιστικότητα χάριν της αγωνιστικότητας (ακτιβισμός) και τον στρατιωτικό ζήλο (μιλιταντισμός) που διέπει αυτήν την αγωνιστικότητα. Και εκεί ακριβώς συναντούνται με τους αναρχικούς αριστεριστές.

Στην αφετηρία της συλλογιστικής αυτών που επιδίδονται σε αυτού του είδους την αγωνιστικότητα βρίσκεται η ανιστόρητη, αντιδιαλεκτική και γι΄ αυτό βλακώδης πεποίθηση που συνοψίζεται στο εξής: "εγώ δηλώνω επαναστάτης, άρα είμαι επαναστάτης και ως τέτοιος αγωνίζομαι νυχθημερόν για ν΄ αλλάξω τους άλλους και να τους κάνω επαναστάτες, κάτι που με αυτοεπιβεβαιώνει ως επαναστάτη και μου δίνει το δικαίωμα να δηλώνω επαναστάτης".. Και καλά οι αναρχικοί, δεν γνωρίζουν από διαλεκτική, αλλά μαρξιστές να θεωρούν ότι με μια απλή δήλωση μπορούν να παρακάμψουν τις κοινωνικές συνθήκες και ν΄ αλλάξουν στιγμιαίως.. ότι, τελικά, ο άνθρωπος δεν είναι προϊόν των κοινωνικών του συνθηκών και μπορεί ν΄ αλλάζει χωρίς να χρειάζεται ν΄ αλλάζουν οι κοινωνικές συνθήκες. Εδώ οφείλεται το ότι οι στρατευμένοι αγωνιστές είναι ανίκανοι να αναγνωρίσουν και ν΄αντισταθούν στην υλική αλλοτρίωσή τους και, επομένως, ν΄ αντιληφθούν τι είναι αυτό που τους κάνει "ριζοσπάστες". Αντί να αγωνίζονται ενάντια στη δική τους αλλοτρίωση για να διεκδικούν στην καθημερινή τους ζωή την ικανοποίηση των δικών τους αναγκών, αγωνίζονται βάσει ενός αισθήματος ενοχής και καθήκοντος, υπερασπιζόμενοι είτε διεκδικήσεις και συμφέροντα άλλων, που όμως δεν μεταβάλλουν τις δικές τους υλικές συνθήκες (μαρξιστές), είτε την ιδέα που έχουν οι ίδιοι για τον εαυτόν τους, ιδέα που τρέφεται αποκλειστικά από την συχνότητα της σύγκρουσής τους με τους μπάτσους και την άνευ όρων υπεράσπιση κάθε πικραμένου αυτής της κοινωνίας (αναρχικοί). Στην ουσία, η αγωνιστικότητα αυτού του είδους είναι επιφανειακή και θεαματική αφού δεν μεταβάλλει την υλική πραγματικότητα ούτε των αριστεριστών ούτε εκείνων για τους οποίους αγωνίζονται. Από αυτή την κατάσταση μπορεί να βγει κανείς μόνον μέσω μιας ριζικής κριτικής των αντιλήψεων και των πρακτικών του.

Έχουμε ήδη επισημάνει πόσο αναγκαία είναι η αυτοοργάνωση και η αυτονομία του κομμουνιστικού κινήματος, όμως θα έπρεπε να μας προβληματίζει η μετατροπή τους σε τελικό στόχο, αφού πολλοί αναρχικοί υποστηρίζουν ότι "οι συνελεύσεις των εργατών είναι η ύψιστη αρχή του αναρχισμού". Θεωρούμε ότι η αυτοοργάνωση δεν θα έπρεπε να θεωρείται αυτοσκοπός διότι δεν υπάρχει τίποτε εγγενώς αντικαπιταλιστικό σ΄ αυτήν. Ο εργατικός έλεγχος και η πλήρης δημοκρατία δεν συνιστούν καθεαυτά και από μόνα τους απειλή για το κεφάλαιο διότι αυτό κανοναρχεί την κοινωνική ζωή **και** ιεραρχικά (με το αφεντικό ή τον διευθυντή) **και** οριζόντια (με τις λεγόμενες "δυνάμεις της αγοράς"). Στην μια πλευρά της κλίμακας βρίσκουμε π.χ. συνεργατικές/συνεταιρισμούς εργατών που εξακολουθούν να λειτουργούν ως καπιταλιστικές επιχειρήσεις, ανταγωνιστικές απέναντι στις άλλες επιχειρήσεις στην αγορά. Χωρίς αφεντικό πια πάνω απ΄ το κεφάλι τους οι εργάτες αυτών των συνεργατικών καλούνται ν΄ αποφασίζουν οι ίδιοι για την περικοπή του μισθού τους και για την εντατικοποίηση της εργασίας τους ώστε να είναι έτσι διαρκώς σε θέση να πραγματοποιούν την αξία των προϊόντων τους στην αγορά. Σ΄ αυτή την περίπτωση, όμως, πως μπορούν εργαζόμενοι σε αυτές να αντιταχθούν σε αυτήν την περικοπή και εντατικοποίηση αφού κάτι τέτοιο ισοδυναμεί με απεργία κατά του εαυτού τους. Ακόμη και ο αστικός τύπος συνειδητοποιεί τις δυνατότητες που προσφέρουν οι συνεργατικές ως ένα μέσον που μειώνει τον κίνδυνο ταξικών συγκρούσεων ενώ αφήνει άθικτη την καπιταλιστική παραγωγή. Αυτό που λέμε ισχύει και για γεγονότα μεγαλύτερης κλίμακας, όπως οι εκτεταμένες καταλήψεις χώρων εργασίας. Στο βαθμό που οι χώροι εργασίας εξακολουθούν να υφίστανται ως επιχειρήσεις διαχωρισμένες η μια από την άλλη, ακόμη και αν είναι πλήρως δημοκρατικές οφείλουν να εξακολουθήσουν να είναι ανταγωνιστικές. Και στο βαθμό που παραμένουν χώροι εργασίας, δηλαδή χώροι διαχωρισμένοι από την υπόλοιπη κοινωνία, όπου η εργασία λαμβάνει χώρα ως διαχωρισμένη δραστηριότητα, τότε προκύπτει αλλοτρίωση και εκμετάλλευση. Υπάρχουν αμέτρητα κείμενα, γραμμένα από αναρχικούς εργαζόμενους σε υπό κατάληψη εργοστάσια, στα οποία υπερηφανεύονται ότι αύξησαν κατα-

κόρυφα την παραγωγή μόλις εκδίωξαν το αφεντικό. Αν νομίζει κανείς ότι αυτό συνιστά κατόρθωμα κι όχι κατάντια, τότε.... δικαιολογημένα γράφουμε αυτό το κείμενο. Αν, πάλι, νομίζει κανείς ότι ξεμπερδεύει με τον καπιταλισμό αν διώξει τα αφεντικά, είναι βαθιά νυχτωμένος.

Αν σε συνθήκες γενικευμένης εξέγερσης είναι η τάξη αρκούντως ισχυρή ώστε να αποκτήσει βιαίως τον έλεγχο των χώρων εργασίας αυτοβούλως (κι όχι γιατί χρεωκόπησε μια επιχείρηση), τότε, αντί να αρκεστεί στον έλεγχο και να προχωρήσει σε ένα είδος εργατικής κυβέρνησης αυτοδιευθυνόμενης εκμετάλλευσης (δηλαδή σε μια ομοσπονδία υπό κατάληψη χώρων εργασίας που εξακολουθούν να λειτουργούν κανονικά ως επιχειρήσεις), θα πρέπει να αρπάξει την ευκαιρία που πράγματι της δίνεται για να επαναστατικοποιήσει την παραγωγή και να καταστρέψει τις επιχειρήσεις ως τέτοιες. Αυτό με τη σειρά του ανοίγει τον δρόμο για την εφαρμογή του κομμουνισμού (κομμουνιστικοποίηση), για τον εξοβελισμό της εμπορευματικής παραγωγής και την απελευθέρωση της κοινωνίας, για αναδιάταξη και αναδιοργάνωση της λειτουργίας των πραγμάτων και των χώρων που καταλαμβάνουμε με τρόπο ώστε να εξυπηρετούν έναν διαφορετικό στόχο: τον αποκλειστικό στόχο της ικανοποίησης των αναγκών μας και των επιθυμιών μας. Τα αγαθά θα αποκτώνται ελεύθερα, χωρίς κανενός είδους χρήμα. Χώροι εργασίας που θα θεωρηθεί ότι παράγουν κάτι χρήσιμο θα αναδιοργανωθούν πλήρως ώστε να ελαχιστοποιηθεί η εργασία και θα συνδεθούν άμεσα με την γειτονιά και την περιφέρεια. Άλλοι χώροι εργασίας, που θα θεωρηθεί ότι δεν μπορούν να λειτουργήσουν χωρίς να αλλοτριώνουν, θα καταστραφούν. Με άλλα λόγια, πρόκειται για μια διαδικασία που θα γκρεμίζει τους διαχωρισμούς αυτής της κοινωνίας, μια διαδικασία που θα έχει επιτυχή έκβαση μόνον αν εξακολουθήσει να επεκτείνεται, ειδάλλως, **αν περιοριστεί στον εργατικό έλεγχο και την αυτοδιεύθυνση,** δεν θα παγιώσει την κομμουνιστική κοινωνική σχέση, θα ατονήσει, και θα επιτρέψει στην καπιταλιστική κοινωνική σχέση να λουφάξει προσωρινά στην αυτοδιευθυνόμενη εκμετάλλευσή μας, και να αντεπιτεθεί μόλις νιώσει ισχυρή.

Αν η εφαρμογή του κομμουνισμού συνεπάγεται τη δημιουργία νέων, άμεσων και αδιαμεσολάβητων σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων, τότε το κράτος, η ισχύς που συντηρεί ετούτη την κοινωνία μέσω της συγκεντρωτικοποίησης και συγκεντροποίησης των καπιταλιστικών σχέσεων, συνιστά τον θανάσιμο εχθρό του. Και ακριβώς επειδή η εφαρμογή του κομμουνισμού πρέπει να είναι **άμεση, άμεση** πρέπει να είναι και η καταστροφή του κράτους. Η ιστορία έχει κατ' επανάληψιν δείξει ότι όπου επιχειρήθηκε η εφαρμογή του κομμουνισμού, όφειλε είτε να καταστρέψει το κράτος είτε να καταστραφεί απ' αυτό. Στη Ρωσία, η χρησιμοποίηση του κράτους οδήγησε στην καταστροφή της επανάστασης και στην αποκατάσταση της καπιταλιστικής κοινωνικής σχέσης, αυτή τη φορά με μαρξιστική ρητορική, από τους ίδιους τους "αντιπροσώπους" της εργατικής τάξης. Στην Ισπανία, παρομοίως, οι "αντικρατιστές αντιπρόσωποι" της εργατικής τάξης επέλεξαν να χρησιμοποιήσουν το κράτος για να υπερασπιστούν τη δημοκρατία έναντι του φασισμού κι όχι να καταστρέψουν το κράτος για να υπερασπιστούν την επανάσταση και ν' ανοίξουν το δρόμο για την εφαρμογή του κομμουνισμού, με αποτέλεσμα το κράτος να συντρίψει πολύ γρήγορα κάθε κομμουνιστικό εγχείρημα.

Η κομμουνιστικοποίηση της κοινωνικής σχέσης, δηλαδή η κατάργηση όχι μόνο της μισθωτής εργασίας αλλά και κάθε μορφής εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο, είναι έργο "του πραγματικού κινήματος που καταργεί την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων", δηλαδή της χειροπιαστής δράσης των ανθρώπων που εναντιώνονται στην κυριαρχία που ασκεί το κεφάλαιο και το κράτος στην καθημερινή τους ζωή και διεκδικούν την ικανοποίηση των δικών τους αναγκών και επιθυμιών ενάντια στη λογική του κεφαλαίου, που εμπορευματοποιεί αυτές τις ανάγκες και επιθυμίες και τις υποτάσσει στο κυνήγι του κέρδους. Αυτό το κίνημα άρνησης του κεφαλαίου είναι πολύμορφο και πολυδιάστατο: από την μικρής κλίμακας και μεμονωμένη "απρόσωπη αντίσταση" εν ώρα εργασίας, όπως η κλοπή, η λούφα και το σαμποτάζ, μέχρι τους μεγάλης κλίμακας συλλογικούς αγώνες, όπως οι απεργίες, οι εκτεταμένες συγκρούσεις και οι εξεγέρσεις. Αυτοί οι αγώνες μπορεί να μην αυτοπροσδιορίζονται "κομμουνιστικοί", όμως, αν κινητοποιούν ανθρώπους που υποστηρίζουν τη λογική των αναγκών τους ενάντια στη λογική του κεφαλαίου, είναι κομμουνιστικοί στην πράξη. Ούτως ή άλλως, αν πρόκειται να οικοδομηθεί μια κοινωνία στη βάση της ικανοποίησης των αναγκών και επιθυμιών, θα οικοδομηθεί από ανθρώπους που ενεργούν κατ' αυτόν τον τρόπο και επιδιώκουν μέσω της επανάστασης να παγιώσουν αυτόν τον τρόπο σε κοινωνική σχέση. Επομένως, στους αγώνες που διεξάγονται σήμερα μπορεί κανείς να διακρίνει τους σπόρους αυτής της νέας κοινωνίας. Αυτό, βεβαίως, δεν σημαίνει ότι οι αγώνες αυτοί είναι πάντοτε εγγενώς επαναστατικοί, γι' αυτό και θα πρέπει να εξετάζουμε κριτικά το περιεχόμενό τους. Ακόμη κι αν δεν στέφονται με επιτυχία ή στοχεύουν σε απλές βελτιώσεις, είναι ωστόσο επαναστατικοί αν διεξάγονται με τρόπο που να ενισχύει τους δεσμούς των αγωνιζομένων, το αδιαμεσολάβητο του αγώνα τους και την επίγνωση του ποιοι είναι και τι μπορούν να κάνουν. Από την άλλη, ακόμη και οι πιο

μεγάλοι αγώνες μπορούν να μετατραπούν -- από την οπτική της χειραφέτησης των ανθρώπων -- σε αρνητικό παράγοντα αν ενισχύουν τη διαμεσολάβηση, τον διαχωρισμό σε "πρωτοπόρους" (οποιασδήποτε απόχρωσης) και "ακολουθητές", και την ανάθεση της διεξαγωγής του αγώνα στους επαγγελματίες επαναστάτες (οποιασδήποτε απόχρωσης)· κοντολογίς, αν ενισχύουν την ενσωμάτωση της εργασίας στο κεφάλαιο.

Συνοψίζοντας, προσπαθήσαμε να δείξουμε ότι η αντίθεση δεν βρίσκεται μεταξύ μαρξισμού και αναρχισμού. Φυσικά μπορεί οι ομάδες να εμμένουν στη χρήση αυτών των όρων, όμως αυτό που μετρά είναι το **περιεχόμενο:** αν επιχειρούν μέσω της θεωρίας και της δράσης τους να αρνηθούν το κεφάλαιο ή απλώς να το αναπαραγάγουν. Η αντίθεση, επομένως, βρίσκεται μεταξύ **κομμουνισμού** (του πραγματικού κινήματος που καταργεί την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων) και **καπιταλισμού** (οποιασδήποτε μορφής και απόχρωσης).

SPABMACHINE / Σ.Κ.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

΄Οποιος έχει μια σύνταξη για τα γεράματά του νιώθει πιο ικανοποιημένος και είναι πιο εύκολο να τον χειριστεί κανείς απ΄ όσο εκείνον που δεν έχει καμιά τέτοια προοπτική. Δείτε τη διαφορά ανάμεσα στον οικιακό υπηρέτη (SERVANT) και τον υπάλληλο (SERVANT) μιας κρατικής υπηρεσίας ή ενός δικαστηρίου. Ο δεύτερος μπορεί να υπομένει περισσότερα διότι έχει μπροστά του μια σύνταξη που τον περιμένει.

΄Οττο φον Βίσμαρκ

Με τα λόγια αυτά ο φον Βίσμαρκ, Γερμανός καγκελάριος, είχε παρουσιάσει το πρώτο εθνικό σύστημα ασφάλισης στη χώρα του, τη δεκαετία του 1880. Αυτός ο "κρατικός σοσιαλισμός" διαδεχόταν τον "αντισοσιαλιστικό νόμο", του 1878, που απαγόρευε τον συνδικαλισμό των εργαζομένων. Δηλαδή, ο νόμος που απαγόρευε την ελεύθερη έκφραση και την αδιαμεσολάβητη δράση των εργαζομένων κρίθηκε σκόπιμο να αντικατασταθεί από έναν νόμο που επιχειρούσε **να καταργήσει την ανάγκη για μια τέτοια έκφραση και δράση.**

΄Εκτοτε, και μετά τις τεράστιες προσπάθειες της σοσιαλδημοκρατίας για να υιοθετήσει ο καπιταλισμός το δημοκρατικό πολίτευμα (στη Ελλάδα, η δημοκρατία οφείλει την ύπαρξή της στους αγώνες της Αριστεράς, κυρίως του Κ.Κ.Ε.), ο ρεαλισμός του Βίσμαρκ δεν συναντάται εύκολα.

Αν για τον Βίσμαρκ η σύνταξη ήταν ένα μέσον αντιμετώπισης των εργατικών αγώνων και ποδηγέτησης των εργαζομένων, για τον Ρούζβελτ και τους δημοκράτες καπιταλιστές ιδεολόγους η σύνταξη, που καθιερώθηκε το 1935 με νόμο του "Νιου Ντιλ", αποτελούσε "έναν από τους μεγάλους θριάμβους του καπιταλισμού, μια απόδειξη πως το καπιταλιστικό σύστημα μπορούσε να επιτύχει τη δικαιοσύνη και την ισότητα, πως μπορούσε να ανταποκριθεί στις ανθρώπινες ανάγκες".

΄Ο,τι κι αν λένε οι ίδιοι οι καπιταλιστές, εμείς γνωρίζουμε πως ό,τι κερδίζουμε το κερδίζουμε με τους αγώνες μας, ή, ενίοτε, με το ενδεχόμενο/απειλή έναρξης ενός αγώνα, για την αποφυγή του οποίου οι καπιταλιστές και οι πολιτικοί τους προβαίνουν σε κάποιες παραχωρήσεις. ΄Ετσι προκύπτει η όποια βελτίωση των όρων επιβίωσής μας, και μία απ΄ αυτές τις βελτιώσεις αντιπροσωπεύει και η σύνταξη. Ως εργαζόμενοι, πάντοτε εναντιωνόμαστε σε οποιαδήποτε περικοπή των μισθών μας, και αφού η σύνταξη και γενικότερα η ασφάλιση είναι κομμάτι του κοινωνικού μας μισθού, την υπερασπιζόμαστε διότι την περικοπή της την θεωρούμε περικοπή του μισθού μας.

Η βελτίωση/επιδείνωση των όρων της επιβίωσής μας είναι στην ουσία ευθέως ανάλογη της έντασης του αγώνα μας και του τρόπου διεξαγωγής του: αν δηλαδή είναι αδιαμεσολάβητος (χωρίς "αντιπροσώπους", "εκφραστές" των συμφερόντων μας, κ.λ.π.) και δεν εξαντλείται στα πλαίσια του δημοκρατικού διαλόγου της συνδικαλιστικής αριστεράς του κεφαλαίου.

Τα μαθηματικά του καπιταλισμού είναι απλά: με το προσδόκιμο ζωής να φθάνει τα 80 έτη και με τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης κατά μέσο όρο στα 55, διαμορφώθηκε μια συνθήκη όπου έβγαινε κανείς στη σύνταξη στα 55 χρόνια και πέθαινε στα 80. Αυτό σήμαινε ότι η εργατική δύναμη ενός εργαζόμενου παρέμενε για 15, τουλάχιστον, χρόνια ανεκμετάλλευτη από τον καπιταλισμό. Κάτι τέτοιο είναι σκανδαλωδώς απαράδεκτο για μια κοινωνική σχέση που έχει ως βάση της --και επιδιώκει διαρκώς να μεγιστοποιεί-- την εκμετάλλευση της εργατικής δύναμης των ανθρώπων. Επομένως, η σωστή διατύπωση είναι η εξής: όντως ο καπιταλισμός μπορεί να ανταποκρίνεται στις ανθρώπινες ανάγκες.... των καπιταλιστών.

Σ.Κ.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Κοινωνική Αρμονία/Εποικοδομητικές Κατεδαφίσεις Τ.Θ.76148 Τ.Κ.17110 Νέα Σμύρνη Αθήνα.

ΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚΑΚ

Τάσος Μ.
(1993)

1982
Μια ηλιαχτίδα σε μια εποχή γεμάτη νέφος
βροχή αισθήσεων σε χρόνους ξηρασίας
ένας ερωτικός κατακλυσμός
— δυο δυνατοί —
και μια γωνιά του κόσμου τρέμει

Με μιαν αχτίδα τρύπα αν θες
την καταχνιά μου
Με μια πνοή, με μια βροχούλα διώξ΄ το νέφος
Μια μοιρασιά κι εγώ συμμέτοχος στη φράση:
όσο θα ζεις, ποτέ μην ψάχνεις για δικά σου

1992
Είπα τα λόγια κι όμως μάταια, το νιώθω
καθώς τα πρόσωπα ανέκφραστα μου γνέφουν
Είναι πολλά κι άλλα πολλά, πως να τα πω
με στίχους και με λόγια ειπωμένα

1993
Βλέπω αλώσεις, τρελάδικα με άδεια ταφής
και κάτι όνειρα στα κάγκελα αφημένα
Λύτρωση φαίνεται μια κάποια τέτοια λύση
σε μια ιστορία που δεν λέει να τελειώσει

1996
Σ΄ ένα κατάρτι ατόφιος σαλτιμπάγκος
ακροβατώ τις σκέψεις το κενό
κι εκεί που λες:
κοιτάξτε ! ισορροπώ !
ένα λεπτό στον εικοστό αιώνα
μόνος στη δίνη πέφτω να πνιγώ

2009
Διάλεξες λάθος ! εποχή
να γίνεις ακροβάτης
Τώρα.... είναι σάπιο το σχοινί
και λίγοι οι θεατές....
Αν θέλεις όμως ν΄ ανεβείς
σκαλιά έχει ο στυλοβάτης

ΤΟ.... ΘΑΝΑΤΟ ΜΗ ΦΟΒΗΘΕΙΣ !

ΣΕ ΘΑΨΑΜΕ ΑΠΟ ΧΘΕΣ....

Για τον Φίλιππο.

Σ.Κ.: υπεύθνος για την αναδιάταξη των στίχων και τη χρονολόγηση. ΦΤΦΤΦΤΦΤΦΤΦΤΦΤΦΤ